

ALLEMAAL FAKE

Door

Karin Zweers

Tragikomische eenakter voor 3 dames

Tijdsduur: ongeveer 20 minuten

Moeder (50+)

Vrouw van middelbare leeftijd, conservatief, heeft een moeizame relatie met haar dochter Iris in wie ze erg teleurgesteld is.

Iris (20-35)

Berekenende, gemakzuchtige jonge vrouw die graag van een ander profiteert.

Lena (20-35)

Nette studente die wat bijverdient als serveerster. In de ogen van moeder komt zij dicht in de buurt van de ideale dochter.

Decor: het stuk speelt zich af in een klein café/restaurant, waar moeder en dochter hebben afgesproken. Moeder zit aan een tafeltje op de voorgrond met 3 stoelen. Er staat een leeg koffiekopje op tafel. Serveerster Lena is achter de bar bezig. Moeder is intensief met haar mobiel aan het klungelen, evt. leesbril op en leesbril af in allerlei pogingen het scherm beter te kunnen ontcijferen.

Lena: Kan ik u nog iets inschenken mevrouw?

moeder: Eh....ja.... graag nog een koffie alstublieft.

Lena: Komt eraan, mevrouw.

moeder: Wacht even.... zou jij misschien even willen kijken? Ik heb net ergens op gedrukt en nu is alles heel klein.... ik krijg het niet meer goed.

Lena: Natuurlijk (*buigt zich over mobiel*) Oh, wow..... de nieuwste Iphone/Samsung (*wat van toepassing is*), vet zeg! Zal ik....? (*moeder overhandigt haar telefoon*) Even kijken.....oh hier kijk, dan moet je eerst naar Instellingen gaan en dan naar beeldscherm.....hier zie je..... en als je dan hierop drukt dan krijg je weer de standaard beeldinstellingen..... (*laat alle handelingen zien en geeft daarna mobiel weer terug*).

moeder: Geweldig zeg! Dankjewel hoor! Ik ben niet zo handig met die dingen vrees ik..... voor jonge mensen zoals jij is dat allemaal zo simpel.....

Lena: Oh maar ik weet ook lang niet alles hoor.

moeder: Je lijkt me anders een slimme meid, werk je hier voor vast?

Lena: Nee dit is maar tijdelijk, ik studeer nog en op deze manier verdien ik wat bij. (*als Lena al een tikje ouder is kan de tekst aangepast worden naar: ik studeer nog, ik heb eerst een rechtenstudie afgerond, maar dat was het toch niet helemaal voor mij. Ben nu met mijn tweede studie bezig. Dit is mijn bijbaantje.*)

moeder: Kijk daar hou ik van..... jeugd die niet te lui is om te werken tijdens de studie! Wat studeer je, als ik vragen mag?

Lena: Ja hoor, mag u best vragen.... ik zit nu in mijn laatste jaar Bedrijfseconomie.

moeder: Zo, knap hoor.... en is daar straks werk in te vinden, als je afgestudeerd bent?

Lena: Toevallig heb ik vandaag gehoord dat ik een baan kan krijgen bij het bedrijf waar ik stage heb gelopen, als ik klaar ben met de opleiding..... ik ben zo blij! Supertof gewoon!..... Ik kan dan gewoon fulltime aan de slag op het regiokantoor van de Rabobank, ik ben echt zo blij!

moeder: Nou geweldig meid, gefeliciteerd!.... (*zucht*) Ik wou dat mijn dochter een beetje meer op jou leek.... die heeft nog niet half zoveel gepresteerd in haar leven als jij..... geen

opleiding afgemaakt..... nog nooit een baan gehad, niet eens een bijbaan.... nee.... het enige waar die goed in was, is met de ene na de andere verkeerde jongen thuiskomen.....

Lena: *(ongemakkelijk)* Ja.....nou...ik....

moeder: *(gaat gewoon door)* Nu hebben we hier afgesproken voor een kop koffie.... maar ze is alweer een kwartier te laat.... gewoon op tijd komen is voor haar al iets onmogelijks. ... en weet je..... ik heb haar al twee jaar niet meer gezien.....we.... we hebben ruzie gehad toen haar vader - mijn man dus - overleden is..... hele erge ruzie...

Lena: *(heel erg ongemakkelijk)* Eh....ja, zal ik maar vast even uw koffie brengen dan? *(wil weglopen, maar wacht omdat moeder gewoon doorpraat).*

moeder: Ze had toen net een nieuwe vriend.....echt zo'n type drugsdealer.....de ergste tot dan toe, wat een gluiperd was dat..... en toen - haar vader was nog nauwelijks begraven - begon ze me al aan de kop te zeuren over de erfenis.....over haar kindsdeel.....kun je je dat voorstellen?

Lena: Ik....eh...

moeder: Onder druk van die vent natuurlijk.....nou ja.... en toen knapte er iets bij mij.... na dat maandenlange ziekbed van mijn man, al die emoties..... en dan je enige kind die alleen maar aan geld denkt..... ik was zó teleurgesteld. Ik heb gezegd dat ik haar een poosje niet meer wou zien, kun je dat begrijpen meisje?

Lena: Ik...ik weet niet wat ik moet zeggen mevrouw, wat een verschrikkelijk verhaal! Maar goed, zal ik dan nog maar een lekker kopje.....

moeder: *(breekt in)* Precies.....een verschrikkelijk verhaal..... maar zulke dingen gebeuren wel.... en in die twee jaar hebben we elkaar alleen met kerst en verjaardagen een kaart of een appje gestuurd..... totdat ze me vorige week appte dat ze me wilde spreken..... ze had nieuws, zei ze..... nou, dat komt dan mooi uit dacht ik toen, want ik heb ook nieuws.....

(er valt even een stilte)

Lena: *(nieuwsgierig)* Bent u nu dan niet meer teleurgesteld of boos op uw dochter? Ik bedoel.... misschien vindt u het brutaal dat ik het zo vraag, maar....nou ja....

moeder: Dat mag je gerust vragen hoor, kind.... ik heb mezelf die vraag ook regelmatig gesteld.... weet je.... het was zo'n heftige tijd.... je moet verwerken dat je man, je maatje er niet meer is, je moet wennen aan een heel ander leven.... daarnaast ben je boos en verdrietig om je dochter, om wie je je enorm veel zorgen maakt.... maar nu.... *(denkt even na)*..... nee, ik ben niet meer boos. ... uiteindelijk moeten we toch verder en ik hoop dat zij in de tussentijd volwassen geworden is en volwassen keuzes gemaakt heeft.

Lena: *(aarzeland)* Misschien..... misschien is ze nu wel veranderd.....

moeder: Ik hoop het..... ze was altijd al zo verwend – door mijn man natuurlijk – en van jongs af aan vond ze het wel lekker makkelijk als iemand anders voor brood op de plank zorgde. Maar goed.... misschien is ze nu inderdaad wel veranderd. Ik ben in ieder geval wel veranderd.... in mijn leven is ook het nodige gebeurd de afgelopen periode en het wordt tijd dat ik dat aan haar ga vertellen.....

Lena: Goed... zal ik dan nu uw kopje koffie maar even gaan halen?

moeder: Dat lijkt me een goed plan.

Lena: *(roept vanachter de bar)* Ik zie dat de koffiemachine leeg is, ik moet hem even bijvullen, dus.....sorry maar het duurt even wat langer.....

moeder: Geeft niks hoor.....ik ga nergens heen.

LENA AF

(moeder zit even in haar eentje en checkt haar mobiel, lacht in zichzelf. Van rechts komt Iris op. Zij is zichtbaar zwanger en draagt allerlei winkeltasjes. Het is duidelijk dat zij flink aan het shoppen is geweest).

IRIS OP

(moeder kijkt op en schrikt zichtbaar van haar verschijning, ook Iris aarzelt en de spanning is voelbaar. Iris kijkt even of er niemand achter de bar is en loopt dan richting het tafeltje waar haar moeder zit.)

Iris: Hoi.....

moeder: Kind toch.....ik.....ik weet niet wat ik moet zeggen.....

Iris: *(laat zich in een stoel zakken en puft)* Nou, dat is dan voor het eerst.

moeder: Fijn je te zien..... je ziet er..... goed uit....

Iris: Ondanks dit bedoel je zeker, hè *(wijst op haar buik)*..... nou, dit is dus het nieuws wat ik je wou vertellen, dat snap je natuurlijk wel..... je wordt oma, hoe vind je dat.....ja niet dat dat veel uitmaakt want je wordt het toch..... of je wil of niet.

moeder: Nou.....ik.....ik hoop één ding.....je bent toch niet meer bij die Dennis hè?

Iris: Nee.....daarom heb ik ook hier met je afgesproken. Er is sinds kort een nieuwe liefde in mijn leven....

moeder: Sinds kort? *(kijkt naar haar buik)* Hoe kort?

Iris: Ja.....nee, dit is nog een souvenir van Dennis.....die klootzak.

moeder: Ach nee hè.....hoe kon je zo dom zijn! Nu zit je voor altijd aan hem vast! Die jongen deugt niet.....en.....

Iris: *(valt in)* Hou op mam! Dennis weet hier niks van en hij komt het niet te weten ook als het aan mij ligt..... hij zit voor héél lang op een veilige plek, achter slot en grendel.

moeder: *(hoofdschuddend)* Maar als hij erachter komt dat het kind van hem is, wie weet wat hij dan gaat doen. Ach meisje, je vader zou zo bezorgd zijn geweest, het is maar goed dat....

Iris: *(valt fel in)* Maar goed wat!.....Ik mis pappa ontzettend!..... Jij gaat nu niet zeggen dat het maar goed is dat hij dit niet hoeft mee te maken!.....Pappa zou juist blij en trots zijn dat hij opa zou worden!

(Er valt een gespannen stilte.)

moeder: Ik ben ook blij en trots dat ik oma wordt.....het is alleen ook..... *(zucht diep)*.....hoe vind je nieuwe liefde dit allemaal?.....heb je een baan..... waar betaal je alles van, heb je enig idee wat een kind kost? En daar komt bij.....

Iris: Het gaat ook altijd over geld hè.....Jezus mam hou nou eens een keer op! Ik red me wel!.... Mijn liefje gaat starten in een hele goede baan en verdient daarmee genoeg voor drie hoor!Trouwens, wat mijn partner betreft moet ik je nog wel iets bekennen..... *(aarzelend)* dit komt misschien als een verrassing.....maar.....

moeder: *(gelijktijdig, resoluut)* Ok..... je hebt helemaal gelijk kind! Ik moet ook ophouden me zorgen te maken.... jij redt je wel..... tenslotte heb jij je de afgelopen twee jaar ook gered. ...Weet je wat? We zetten een streep onder het verleden en beginnen met een schone lei..... *(dan heel enthousiast)* Kindje, ik heb ook fantastisch nieuws voor je..... je vindt het misschien wat snel, zo krap twee jaar na je vader, maar.....

LENA OP

Iris: *(ziet Lena en roept)* Ach kijk..... liefje!!

Lena: Hey schattie! *(komt snel naderbij, evt. omhelzing)* Heb je je moeder al verteld over ons?

Iris: Nee dat wou ik nou net gaan doen..... mam, dit is nou Lena.... mijn nieuwe lieverd en....

Lena: *(onderbreekt Iris, gaat aan tafeltje zitten en schuift amicaal naar moeder toe)* Ja, sorry dat ik straks niks gezegd heb of zo.... maar ik had het zelf ook pas later door..... dat u weleens de moeder van Iris zou kunnen zijn..... ja uit de verhalen van Iris had ik gewoon een heel ander beeld van haar moeder gekregen, héél anders..... maar u bent gewoon een toffe.....

Iris: *(breekt in)* Lena!

Lena: Oh sorry ik praat weer veel teveel...

Iris: Ik ben nog niet eens uit de kast gekomen!

Lena: Sorry.....ga je gang..... kom maar.

Iris: Mam..... - ja, nu weet je het al natuurlijk, dat is ook raar – maar..... ik ben erachter gekomen dat ik eigenlijk veel meer van vrouwen hou..... en nou ja, toen kwam ik Lena tegen.....oh Lena voor ik het vergeet, wacht even*(begint in haar tasje te zoeken)*. Bedankt dat ik je creditcard mee mocht nemen schatje -waar heb ik hem nou gelaten-..... je bent echt zó lief voor me.....én voor de kleine *(klopt op haar buik)*.

Lena: Geen dank lieverd *(geeft kus)* alles wat van mij is.... is van jou, dat weet je toch.
(even stilte)

Iris: Mam..... waarom zeg je niks? *(staakt het zoeken naar de creditcard.)*

moeder: *(verward)* Ja.....ik.....eh.....ik moet het allemaal nog even verwerken.... mijn kleinkind krijgt dus twee moeders in plaats van een vader en een moeder.

Iris: Dat zie je goed..... beter twee hele lieve moeders dan een vader zoals Dennis, toch, of niet soms.

moeder: Ja.... ja zeker dat is waar.... god, wat een toestand..... ik moet het allemaal wel even laten bezinken hoor..... ik word ook een dagje ouder.

Iris: Snap ik. Als je oma wordt dan beseft je dat je niet meer de jongste bent hè.....dat jouw tijd bijna voorbij is..... maar mam, jij had het ook over fantastisch nieuws.vertel eens!

moeder: Ja.....ik weet niet of dat nu wel zo'n goed moment is..... hoewel *(kijkt op haar horloge)* hij kan nu elk moment bellen.....

Iris: Wat? Wie?

moeder: Nou ja..... ik heb ongeveer een half jaar geleden ook iemand leren kennen met wie het heel goed klikt en.....

Lena: Oh wat onwijs gaaf! Vind je niet, Iris?

Iris: *(onwillig)* Eh.....ja.....natuurlijk.

moeder: Ik ben blij dat je het zo opvat, Iris..... je weet..... niemand kan ooit de plaats van jouw vader innemen..... en dat is ook niet mijn bedoeling, maar.....eh.....nou ja..... we gaan over twee weken trouwen.

Iris: *(in shock)* TROUWEN?

moeder: Ja....

Iris: Over TWEE WEKEN!

moeder: Ja.....

Iris: Dat....dat meen je niet!

moeder: Waarom zou ik dat niet menen, Iris..... ik ben zo gelukkig met hem!

Iris: *(opgewonden)* Maar.....waarom in vredesnaam.....je kent hem net een half jaar.....Vind je dat zelf ook niet een beetje overhaast..... Waarom gelijk trouwen! Ik vind dat helemaal geen goed idee mam.....helemaal niet! Ik vind dat ik hierin ook een stem heb.....of niet soms! Ik.....

moeder: *(breekt in)* Je bedoelt zoals ik ook een stem heb..... in de keuzes die jij maakt, Iris? Bedoel je dat?

Iris: Dat is flauw mam.....dat ligt heel anders!

moeder: Ik zou niet weten waarom dat anders is Iris.....zo zie ik dat niet.....nee, zoveel anders is dat helemaal niet..... en het is gewoon handiger. Hij is namelijk een Amerikaan, maar uiteindelijk wil hij definitief naar Nederland komen. Dat is makkelijker als we getrouwd zijn. Je weet wel, verblijfsvergunning en zo.....

Iris: Een....een Amerikaan?.....Hoe..... wat..... waarom?

moeder: Gewoon..... via Facebook. *(pakt mobiel)* Hier, kijk..... *(zoekt even op Facebook)*..... dit is zijn profiel. Is het geen schatje?..... hij heeft net zulke blauwe ogen als je vader, zie je dat?

Iris: Geef 's hier. *(grist mobiel uit haar hand)* Jeetje..... hoe jong is die vent wel niet! Eenentwintig of zo!..... woont in Oregon.... werkt op het moment in NIGERIA.....

Lena: Weet u wel zeker dat het geen fake profiel is?

moeder: Fake?

Iris: Ja! Weet je wel hoeveel nepaccounts en scammers er op Facebook zijn.... je lijkt wel gek!

Lena: Heeft u hem wel eens ontmoet?

moeder: Hij is geen fake, hoe komen jullie erbij! We spreken elkaar elke avond urenlang via de telefoon! Ik zou er vorige maand naar toe gaan, maar toen gebeurde er iets op zijn werk en kon het op het laatste moment niet doorgaan. Hij heeft een hele belangrijke, hoge functie!

Iris: Tuurlijk. Zou ik ook zeggen als ik hem was!

moeder: *(staat op)* Ik hoor het al wel..... een en al negativiteit en vooroordelen! Mike helemaal geen 21. Hij is 43, maar ziet er gewoon goed uit..... hij zegt dat ik ook minstens 20 jaar jonger lijk.

Iris: Tuurlijk joh. Mam, trap er toch niet in alsjeblieft!

moeder: Hij is tenminste niet te lui om te werken, en ook al is hij nu even niet bij ze in de buurt, hij is wel heel zorgzaam voor zijn familie. Dat kan ik van mijn eigen dochter niet zeggen!

Iris: Oh nee? Nou, volgens mij is het gewoon zo'n Nigeriaanse oplichter! Die probeert.....

Lena: *(onderbreekt)* Rustig Iris!.... Mevrouw.... U heeft hem nog nooit in het echt ontmoet? En hoe gaat dat huwelijk dan plaatsvinden? Komt hij hier naar toe of....?

moeder: We gaan trouwen bij volmacht, dat is allemaal al geregeld. Vanwege toestanden op zijn werk kan hij voorlopig niet weg, en we willen gewoon niet langer wachten. Ik had jou willen vragen Iris, om mijn getuige te zijn, maar als het zo moet vraag ik de buurvrouw wel.....

Iris: *(bedenkt zich ineens)* Toch niet in gemeenschap van goederen hè! Ik weet toevallig dat pap een goede levensverzekering had, het zal toch niet gebeuren dat een of andere oplichter met allemaal fake verhaaltjes....!

Lena: Iris, rustig nou.....

moeder: Natuurlijk niet, denk je soms dat ik achterlijk ben. *(pakt haar jas en tas)*. Maar het gaat zoals altijd weer om geld bij jou. Bang dat jij iets te kort komt. Ik ga er vandoor. *(loopt richting AF en draait zich om)* Een kleine waarschuwing Lena, weet waar je aan begint!

Lena: Wat? Mevrouw, ik.....

moeder: Ben je bekend met de term golddigger, Lena?..... in haar vorige relaties was er altijd maar één kostwinner. En die heette geen Iris. *(vanaf dit moment zien we dat langzaam het kwartje valt bij Lena, stil spel.)*

Iris: Schei toch uit! Lena houdt van mij en ik van haar! Dat heeft helemaal niks met geld te maken, maar dat begrijp jij niet! Maar die Mike van jou.... daar klopt helemaal niets van! Hoeveel geld heeft hij jou al afgetroggeld?

moeder: Zal ik jou eens wat vertellen? Mike denkt altijd eerst aan een ander, en dan pas aan zichzelf!..... zijn moeder bijvoorbeeld, is doodziek, moet dringend een niertransplantatie hebben..... heb je enig idee wat zo iets kost? Hij wringt zich in allerlei bochten om.....

Iris: Wat kan mij dat schelen! Bovendien geloof ik er niks van! Hoe kun je zo dom zijn dat je alles maar gelooft wat hij zegt!

moeder: Nee, dat geloof jij natuurlijk niet. Dat iemand zoveel voor zijn moeder over heeft dat hij zich een slag in de rondte werkt om een dure operatie te betalen! *(haar mobiel gaat over en ze neemt op. Verliefde, suikerzoete toon)* Hello darling!..... Yes.... I am hier with my dochter yes.... *(luistert even naar Mike)* no Mike.....ze is not nice at all.....no honey, she is very mean to me, she..... she doesn't trust you..... Yes..... wat you say?

Iris: Zeg maar dat ik hem even wil spreken! *(loopt naar moeder toe, maar die wuift haar weg.)*

moeder: Sorry, my daughter..... what did you say?..... *(blij)* Your mothers operation next week? Wat goed!! I am so happy for you!! And..... what?.....*(draait zich om en blijft een poosje stil, ijsberend met het mobieltje aan haar oor)*..... I have thought about it, but..... *(twijfelend, maar dan resoluut)* yes, I will send you de money today..... yes!..... *(al pratend langzaam verder richting AF)* yes, all the money.....I know what the operation kost..... you told me every time..... eighty thousand dollars..... yes, I am going to the bank right now *(verbijstering bij Iris en Lena)*. I want to help you and your mother..... *(kortaf)* Iris, reken jij mijn koffie even af..... Ofcourse I know you will pay me back sweetie..... Yes..... love you too! *(kusjes in de telefoon)*

MOEDER (al telefonterend) AF

(Het is even stil, Lena en Iris staren elkaar aan.)

Iris: Eighty thousand!.... Dat..... dat geloof je toch niet!.... Tachtigduizend dollar!..... Mam! Wacht! *(richting AF, zo snel ze kan)* Stop! Dat ga je niet doen mam, echt niet! Wacht!

IRIS AF

Lena: Iris..... *(rent er achteraan)* Stop!..... Ik wil mijn creditcard terug..... NU! Iris! Mijn creditcard! Ik wil hem terug!

LENA AF

EINDE